

حکمت و حدید

زندگی و کارنامه معلم اخلاق و مفسر نهج البلاغه: استاد محمد فولادگر

محمود فروزبخش

www.ketab.ir

سرشناسه	فروزبخش، محمود، ۱۳۶۳ -، گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور	حکمت و حدید: زندگی و کارنامه معلم اخلاق و مفسر نهج البلاغه: استاد محمد فولادگر / محمود فروزبخش
مشخصات نشر	تهران: آرما، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	۱۹۲ ص.: مصور جدول.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۸۶۷۹-۶۷-۷
وضعیت فهرست نویسی	فیا
عنوان دیگر	زندگی و کارنامه معلم اخلاق و مفسر نهج البلاغه: استاد محمد فولادگر
موضوع	فولادگر، محمد، ۱۳۰۴ -
موضوع	معلمان -- ایران -- اصفهان -- سرگذشتنامه
موضوع	Teachers -- Iran -- Esfahan -- Biography
موضوع	مفسران شیعه -- قرن ۱۴ -- سرگذشتنامه
موضوع	۲۰th century -- Biography -- Commentators, Shiite*
رده بندی دنگره	LB۲۸۳۲/۴
ردی دیویی	۳۷۱/۱۰۰۹۵۵
ثبت کتابشناسی ملی	۵۸۳۶۳۹۳

نشرآرما

www.nashrearma.com

۰۹۱۳۳۲۰۰۹۴۵

۰۳۱-۳۲۳۵۱۷۰۹

© ۱۳۹۸، نشرآرما

حکمت و حدید

زندگی و کارنامه معلم اخلاق و مفسر نهج البلاغه: استاد محمد فولادگر

محمود فروزبخش

تیراژ ۱۰۰۰ نسخه / نوبت چاپ اول / ۱۳۹۸

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۶۷۹-۶۷-۷

۳۵۰۰ تومان

ویرایش: گروه ویراستاری خط، سمیه سادات حسینی

طراحی و صفحه آرایی: گروه فرهنگی هنری مسک / مجتبی مجلسی

فهرست

۹	مقدمه
۱۵	روزگار نوجوانی
۱۷	پاهایم در کارگاه، قلبم در مدرسه
۲۱	انجمنی برای تبلیغ دین خدا
۲۵	در جدال با جهل
۲۷	انجمن در افول
۳۱	خاطره‌ای خوش از انجمن
۳۳	آن‌گاه سرباز شدم
۳۷	انتخابات، اولین تجربه در سیاست
۴۳	یک اتفاق خوب برای همیشه
۴۷	روزگار بعد از کودتا
۵۱	بار دیگر نهج البلاغه
۵۷	چراغ فروزان نهج البلاغه در اصفهان
۶۷	با آیت الله طیب

۷۱.....	انجمن خالی از حجت
۷۳.....	در کار فولاد
۷۷.....	سلام بر دانشگاه
۸۱.....	حصار بالابلند اعتقادات
۸۷.....	فعالیت‌های میدانی انجمن
۸۹.....	ابابصیر
۹۳.....	اسامی هیئت مؤسس ابابصیر
۹۵.....	مواضع با لایحه طباطبایی
۹۷.....	میزان نقد
۱۰۱.....	در عقب‌انقلاب اسلامی
۱۰۵.....	مرداد داغ انقلاب
۱۰۹.....	سبقت‌گرفتن دانشگاه از کنگره
۱۱۳.....	کارهای سنگین در احیای خط سنگین
۱۱۵.....	مزه‌چشیدن یک انتخاب حقیقی
۱۱۷.....	دوباره انتخابات
۱۱۹.....	انتخابات مجلس دوم شورای اسلامی
۱۲۳.....	دمی با نفس رزمندگان
۱۲۷.....	به سمت تولید، گام‌های خودکفایی
۱۳۱.....	عضو ارشد کلاس کارشناسی ارشد
۱۳۵.....	دانشکده معارف، ایستگاه تخصص
۱۳۹.....	حرف‌های این کتاب تمام نمی‌شود
۱۴۵.....	توصیه‌هایی درباره نهج البلاغه خوانی
۱۴۷.....	بچه‌ها بزرگ شدند
۱۵۱.....	این روزهای من
۱۵۵.....	کتاب‌ها
۱۶۷.....	زندگی در یک نگاه
۱۷۱.....	تصاویر

مقدمه

حکمت و حدید، داستان زندگی این است که در عمر پُربرکت نزدیک به یک قرن خویش، منشأ خدمات علمی، فرهنگی و اجتماعی بسیاری در سطح شهر و گاه کشور شده است. مردی که در پرتو تربیت خانوادگی، از دوران کودکی و نه جوانی، هم‌زمان با تحصیل در مکتب‌خانه و دبستان، امرار معاش از طریق کسب و کار علانی و به‌عنوان «سبک زندگی» برگزید و تا مادامی که توان ایستادن داشت، به فعالیت فنی، نویسندگی، درآهنگری، فلزکاری و فولادگری که شغل پدری و اجدادی‌اش بود، و بعداً تراشکاری و شیشه‌کاری ادامه داد.

وی در دوران جوانی با حضور در مجامع مذهبی و تشکل‌های انقلابی ایران انجمن تبلیغات دینی، در عرصه‌های فرهنگی اجتماعی و امر به معروف و نهی از منکر فعالیت تأثیرگذار داشت. ایشان همچنین در عرصه‌های سیاسی و انتخابات و برگزاری جلسات پرشور و سخنرانی‌های مذهبی سیاسی وقت، در دوران فعالیت‌های آیت‌الله کاشانی و نهضت ملی، و دعوت از چهره‌های کشوری و شهری، حضوری چشمگیر داشت. ایشان پس از حضور و فعالیت در دوران شکل‌گیری انقلاب اسلامی، امام خمینی را به مرجعیت برگزید و در دوران اختناق، فعالیت‌های فرهنگی و علمی خویش را بدین شکل ادامه داد: برگزاری جلسات عقیدتی و تفسیر قرآن و نهج البلاغه؛ ارتباط با مؤسسه‌های «در راه حق» و «اصول

دین، قم؛ پاسخ به سؤال‌های مذهبی مردم؛ تشکیل انجمن‌های مبارزه با مسیونری (مسیحیت تبشیری) و تربیت شاگردانی که هرکدام در دوران پیروزی انقلاب، مصدر امور اجرایی یا آموزشی و فرهنگی شدند.

این معلم عرصه دین و معرفت و این تلاشگر عرصه فن و صنعت، در عین تحصیلات حوزوی، تحصیل دانشگاهی را نیز پی گرفت و کارشناسی ادبیات فارسی را در دهه چهارم و کارشناسی ارشد ادبیات عرب را در دهه هفتم زندگی اش، اخذ نمود.

این در دوران مبارزات، با مرحوم آیت‌الله خادمی و مبارزینی همچون مرحوم استاد رشید، راصفهان همکاری می‌کرد و پس از پیروزی انقلاب اسلامی، هم‌زمان با اشتغال فنی خویش و ریاست اتحادیه صنفی، تدریس در دانشگاه‌ها و مراکز تربیت معلم استان را برگزید و سال‌ها به عنوان مدیر مرکز معارف اسلامی دانشگاه صنعتی اصفهان، انجام وظیفه کرد.

وی به عنوان عضو هیئت علمی در تأسیس دانشگاه معارف قرآن، مؤثر بود و با همراهی بعضی از همکاران، نشر علمی در تأسیس رشته تخصصی نهج البلاغه، ایفا کرد. ایشان طی سه دوره تدریس نهج البلاغه در «انسان از انقلاب، اوایل انقلاب و دهه اخیر، پانزده جلد کتاب در موضوعات اخلاقی اعتقادی و تربیتی نهج البلاغه، تألیف نمود.

کتاب حکمت حدید به قلم آقای مسعود ربیخ و با همت خانم ثمینه فولادگر و آقای محمدعلی فولادگر و همکاری تعدادی دیگر از علاقه‌مندان و خانواده ایشان، به رشته تحریر درآمده است. این کتاب نوعی تاریخ نویسی شهید بهشتی و نیز انطباق برخی رفتارهای زندگی محمد فولادگر بر آموزه‌های حکیمانانه نهج البلاغه است. البته به قلم مؤلف و نه خود ایشان انتخاب شده است.

لازم به ذکر است بسیاری از جزئیات زندگی استاد که در طی مساجد، حلقه‌ها، بیست نفر از همراهان و اطرافیان ایشان در دهه‌های مختلف زندگی، به دست آمد، در کتاب پیش رو، به دلیل ضرورت در ایجازگویی، انعکاس نیافت. باشد که در فرصت‌های دیگری این جزئیات نیز به سمع و نظر علاقه‌مندان برسد.

امید است زندگی این بزرگ‌مرد و بزرگ‌مردان دیگر این سرزمین، الگویی برای نسل جوان باشد.

حمیدرضا فولادگر